

OČK(o) – okresný časopis knihovníkov o práci knižníc okresov Pezinok, Malacky a Senec Ročník 16, rok 2010

Milé kolegyně a kolegovia!

Máme čerstvo po voľbách do miestnych a obecných samospráv. V niektorých mestách, obciach starostovia potvrdili, že sú „ľudia na správnom mieste“ a získali dôveru občanov na ďalšie volebné obdobie, v iných zas nastali zmeny. My knihovníci vždy pozorne tieto voľby sledujeme. Ich výsledky prijímame buď s potešením, ak vyhral starosta, ktorý kultúru a knižnicu v obci podporuje, alebo s obavami, ak vieme, že knižnica bola v poradí priorít na poslednom mieste, ale aj s nádejou, ak prišlo k výmene starostu, ktorý nie veľmi knižnici prial. Je to tak už od roku 1990, keď na základe zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení sa zriaďovateľmi knižníc stali mestské a obecné úrady. Metodici regionálnych knižníc majú vždy po voľbách rovnakú úlohu. Navštíviť nových aj staronových starostov, zaujímať sa o osud knižnice, ponúknuť odbornú pomoc a ukázať záujem o spoluprácu. V mnohých prípadoch predstavujú verejné knižnice v obciach jedinú fungujúcu kultúru. Veríme, že aj po týchto voľbách budú mať naše mestá a obce osvietených starostov.

Mgr. Anna Gašparovičová, riaditeľka

Aktuality

Dotácie MK CR SR na rok 2011

Tak ako každý rok, je opäť možné požiadať o poskytnutie dotácií z grantového systému Ministerstva kultúry a cestovného ruchu Slovenskej republiky /MK CR SR/. Z dôvodu prípravy a schvaľovania nového zákona č. 434/2010 Z. z. O poskytovaní dotácií s platnosťou od 1. 6. 2010 sa termín podávania žiadostí posúva na január 2011. Zákon priniesol nové kritériá a hodnotenia. Informácie o možnosti získania dotácie na rok 2011 budú zverejnené v priebehu mesiaca december 2010 na adrese:

<http://www.culture.gov.sk/ministerstvo/grantovy-system>. Termín na predkladanie žiadostí je od 3. 1. 2011 do 7. 2. 2011. K úpravám došlo aj v samotných formulároch (je tu väčšie množstvo „preklikov“). Je nutné pozorne sledovať stránku MKCR SR. O dotáciu môže žiadať len registrovaná knižnica. Spoluúčasť pri financovaní projektov je minimálne 5 %. **Knižnice, ktorým zriaďovateľ v roku 2010 finančne neprispel na nákup literatúry, bude žiadosť o poskytnutie dotácií pravdepodobne zamietnutá.**

Ročný výkaz o knižnici za rok 2010 KULT 10-01

(Pokyny k vyplneniu tlačiva)

Opäť je tu koniec roka a čas vyplňania tlačiva Ročný výkaz o knižnici za rok 2010. MK CR SR vykonáva ročné štatistické zisťovanie za účelom získania informácií o činnosti verejných, vedeckých, a špeciálnych knižníc v Slovenskej republike. Toto zisťovanie je súčasťou Programu štátnych štatistických zisťovaní schváleného na roky 2009-2011. V záujme získania objektívnych výsledkov sú knižnice povinné úplne a pravdivo vyplniť

štatistický formulár podľa metodických pokynov a v termíne **do 1. februára 2011** doručiť do Malokarpatskej knižnice v Pezinku, ktorá sumarizuje výsledky za celý BSK. Spravodajská povinnosť knižniciam vyplýva z § 18 zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov. Uvádzané dôverné údaje sú chránené, nezverejňujú sa a slúžia výlučne pre potreby MK CR SR. Knižnice, ktoré nemajú prístup k internetu a možnosť vyplniť tlačivo elektronicky, požiadajú o jeho vyplnenie svojho zriaďovateľa /obecný úrad/. URL adresa je: <http://registerkultury.gov.sk/statistika2010/> . Modul č. 7 - Zamestnanci a hospodárenie je potrebné vyplniť s ekonómkou, pracovníčkou OcÚ, vytlačiť a opečiatkované a podpísané starostkou (starostom) **do 1. 2. 2011** zaslať na adresu Malokarpatskej knižnice v Pezinku. **Stagnujúce knižnice** vyplňajú iba **Identifikačnú stranu, 1. Modul** (sieť knižníc) a **2. Modul** (knižničný fond). Tieto knižnice sa nezaratúvajú do sumárov za jednotlivé typy knižníc. V poznámke uvedú, odkedy neposkytujú verejnosti základné knižnično-informačné služby a z akého dôvodu.

Noc s Andersenom

Noc s Andersenom 2011 je naplánovaná na deň 1. 4. 2011. Knižnice, alebo základné školy, ktoré majú o túto akciu záujem, sa už teraz môžu elektronicky zaregistrovať na stránke <http://www.nocsandersen.cz/novinky/registrace-2011-spustena.html>. Tešíme sa, že knižnic aj škôl stále pribúda a ak ste ešte neskúsili čaro Noci s Andersenom, neváhajte sa zapojiť. Skúsení pedagógovia základných škôl vám určite radi pomôžu.

Regionálny povinný výtlačok

Milí knihovníci, prosíme vás o spoluprácu. Je to pre nás veľmi dôležité a potrebné! Zákon č. 535/2003 Z. z. zo 7. novembra 2003, ktorý nadobudol účinnosť od 1. januára 2004, ktorým sa dopĺňa zákon č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení zákona č. 182/2000 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch v znení neskorších predpisov, sa obraciame na vás so žiadosťou o zasielanie povinných výtlačkov Malokarpatskej knižnici v Pezinku, ktorá je regionálnou knižnicou s krajskou pôsobnosťou a nárok na tieto výtlačky jej vyplýva z uvedeného zákona.

Ide o publikácie vydávané vašim mestom, obcou: periodiká, monografie, jubilejné publikácie, brožúry, ale aj rôzne špeciálne tlače, týkajúce sa života vo vašom meste, obci. Výtlačok je určený na archivačné a dokumentačné účely, ako aj na požičiavanie čitateľom a používateľom s ohľadom na uchovanie hodnôt národného kultúrneho dedičstva.

Prof. PhDr. Dušan Katuščák, PhD. opät' generálnym riaditeľom SNK

Po výberovom konaní na miesto generálneho riaditeľa Slovenskej národnej knižnice v Martine (SNK), ktoré sa uskutočnilo dňa 13. októbra 2010 na MK CR SR, výberová komisia v tajnom hlasovaní v pomere 5:4 vybrala kandidáta Dušana Katuščáka. Minister kultúry a cestovného ruchu Daniel Krajcer Dušana Katuščáka vymenoval do funkcie generálneho riaditeľa SNK.

Dušan Katuščák je doma i v zahraničí známy ako jeden z najvýznamnejších odborníkov na informatizáciu knižníc, má mimoriadny kredit v oblasti ochrany a digitalizácie dokumentov, je akceptovaný ako významný vedecko-výskumný pracovník a vysokoškolský pedagóg. Je odborníkom v knižničnej a informačnej vede a praxi. Profesionálne sa venuje teoretickým a praktickým otázkam dokumentácie, bibliografie a metodológie knižničných a informačných systémov a služieb. Podieľa sa na tvorbe stratégií a zámerov informatizácie

knižníc, informatizácie spoločnosti a formovania znalostnej spoločnosti v Slovenskej republike v európskom kontexte. Venuje sa aplikáciám informačných technológií a štandardov z oblasti dokumentácie do národného knižnično-informačného systému na Slovensku. Pôsobil ako odborný a vedecký pracovník SNK v Martine (1968-1997) a vedecký tajomník Matice slovenskej (1987-1990), učiteľ a vedúci Katedry knižničnej a informačnej vedy na Filozofickej fakulte UK v Bratislave, expert Medzinárodného centra vedeckých a technických informácií. Riešiteľ výskumných úloh a projektov, predseda Spolku slovenských knihovníkov, predseda Ústrednej knižničnej rady. Zahraničné pobyty a stáže (Francúzsko, Veľká Británia, USA, Nemecko, Rusko a i.). Od r. 2000 bol generálny riaditeľ SNK v Martine, vysokoškolský učiteľ na Fakulte prírodných vied Žilinskej univerzity, iniciátor štúdia a gestor programu Dokumentácia kultúrneho dedičstva. Prekladateľ formátu Unimarc (1993) a MARC 21 (1996-2003). Autor a zostavovateľ desiatok vedeckých a odborných publikácií a odborných prekladov, projektov a koncepčných materiálov. Organizátor 1. slovenského knihovníckeho kongresu, hlavný iniciátor a koordinátor prípravy Knižničného zákona (183/2000). Iniciátor založenia samostatnej SNK v Martine (2000) a jej zákonného odlúčenia od Matice slovenskej. Tvorca materiálu Uznesenie vlády SR č. 310/2001 k Návrhu stratégie slovenského knihovníctva do roku 2006 (310/2001), materiálu k elektronizácii knižníc (801/2002), spoluautor projektu štátneho plánu základného výskumu k Programu záchranu, stabilizácie a konzervovania tradičných nosičov informácií (766/2002), autor projektu KIS3G (centralizovaný systém pre slovenské knižnice, portál Slovenská knižnica a Memoria slovac). Iniciátor a spoluautor projektu na podporu vedy, vzdelania, priemyslu a služieb prostredníctvom služieb knižníc (individuálny projekt SK na získanie podpory EU, 2004). Iniciátor projektu Slovenská digitálna knižnica.

Želáme Prof. Dušanovi Katuščákovi veľa tvorivých síl a invencie v prospech slovenských knižníc a knihovníctva.

Zostavovateľka

Do knižnice

„Do knižnice“ je názov celoslovenskej kampane, ktorá je zameraná na podporu a propagáciu čítania a knižníc. Formou súťaží knižnice upriamujú pozornosť detí a mládeže na čítanie ako na zmysluplnú a stále obľúbenú voľnočasovú činnosť a tiež na knižnice ako informačno-vzdelávacie a komunitné centrá. Kampaň zastrešuje SNK v Martine. Uznávané slová z úst generálneho riaditeľa Prof. PhDr. Dušana Katuščáka, PhD. na túto kampaň zneli: **„Ten, kto vymyslel túto súťaž si zaslúži, aby bol naveky zapísaný zlatými literami do dejín slovenského knihovníctva a kultúry. Je to najvýznamnejší kultúrny čin desaťročia. Blahoželám.“**

Súčasťou kampane sú nasledovné súťaže:

Hľadáme slovenskú čitateľskú rodinu - pre deti I. stupňa ZŠ

Knižnica je fajn - návrh reklamného plagátu - pre deti II. stupňa ZŠ a príslušných ročníkov osemročných gymnázií

Komiks - výtvarná súťaž - pre žiakov II. stupňa ZŠ a príslušných ročníkov osemročných gymnázií

Slogan kampane - literárna súťaž - pre stredoškolákov

Tvorba hudobného textu - pre stredoškolákov

Tvorba animovaného spotu - pre mladých ľudí vo veku 17 - 25 rokov

Návrh billboardu – výtvarno-grafická súťaž - pre mladých ľudí do 25 rokov

Informácie na: <http://www.dokniznice.sk>

Ocenenie Knihovník roka a Čin roka

Krajská pobočka Spolku slovenských knihovníkov v Bratislavskom kraji každoročne vyhlasuje súťaž Knihovník roka a Čin roka. Cieľom je oceniť mimoriadnu prácu našich knihovníkov ako aj mimoriadny čin (aktivitu) knižníc. V roku 2010 toto ocenenie získali:

Osobnosť slovenského knihovníctva:

Jana Tóthová - dlhoročná pracovníčka Miestnej knižnice Petržalka

Knihovník roka:

Dana Drličková - pracovníčka Hudobného kabinetu Univerzitetnej knižnice v Bratislave /UKB/

Čestné uznania:

PhDr. Klára Meszárošová - odborná pracovníčka Univerzitetnej knižnice v Bratislave za spracovanie unikátnej Bašagičovej zbierky, ktorá je súčasťou historických knižných fondov UKB

Miestna knižnica Petržalka - za literárnu súťaž **Petržalské súzvuky**, ktorá už 20 rokov objavuje literárne talenty,

Mgr. Peter Kuzma - pracovník Knižnice Ružinov za zostavovanie a vydávanie knihovníckeho časopisu **Občasník** (10. výročie).

Čin roka:

Mgr. Eva Šulajová – metodička Mestskej knižnice v Bratislave /MsK/ za odbornú metodickú pomoc pri oživovaní Miestnej knižnice v Záhorskej Bystrici.

List prednostu MÚ Záhorská Bystrica:

Mestská časť Bratislava - Záhorská Bystrica touto cestou vyslovuje úprimné poďakovanie pani Mgr. Eve Šulajovej za jej ochotu a milý a najmä vysoko odborný prístup pri poskytovaní metodickej pomoci pri znovuobnovení fungovania miestnej knižnice.

Knižničný fond miestnej knižnice bol počas rekonštrukcie objektu, v ktorom bola knižnica dislokovaná, premiestnený do archívu Základnej školy s Materskou školou a prevádzka knižnice bola prerušená. Počas tejto doby zomrela dlhoročná knihovníčka pani Anička Dobšíčková. Po rekonštrukcii nových priestorov, určených pre miestnu knižnicu, sme stáli pred problémom, čo a ako s presťahovaním knižničného fondu a zabezpečením odbornej prevádzky knižnice.

Obrátili sme sa preto na inštitúciu najpopulanejšiu - Mestskú knižnicu v Bratislave a tu sme sa spoznali so vzácnym človekom a vynikajúcim odborníkom v danej problematike - pani Mgr. Evou Šulajovou. Prišla osobne, poradila, usmernila, zaučila novú pracovníčku, odporučila program na evidenciu knižničného fondu, skrátka, v krátkej dobe bola Miestna knižnica v

Záhorskej Bystrici vďaka nej opäť k dispozícii čitateľom, na uspokojenie ich čitateľských potrieb. Veľmi krásnym gestom od pani Mgr. Šulajovej bolo, že prišla na slávnostné otvorenie miestnej knižnice s kyticou a zažela jej dlhé roky úspešného fungovania.

Ešte raz jej touto cestou za jej nezištnú pomoc úprimne a srdečne ďakujeme.

Ing. Eduard Pokorný, prednosta miestneho úradu

Rady a skúsenosti

Revízia knižničných fondov

K pracovným povinnostiam pracovníkov knižníc okrem poskytovania knižnično-informačných služieb, nákupu a spracovania knižničných fondov, je aj pravidelné (alebo mimoriadne) vykonávanie revízie knižničných fondov (mnohí ju nesprávne nazývajú aj inventúra!). Zákon č. 183/2000 Z. z. o knižniciach presne stanovuje, kedy je knižnica **povinná vykonať** revíziu knižničného fondu:

a) pravidelne

1. do 50 000 knižničných jednotiek v úplnosti každé tri roky (t. j. najmenšie knižnice mali realizovať úplnú revíziu v r. 2003, teda 3 roky po vyjdení zákona!)
2. do 100 000 knižničných jednotiek v úplnosti každých päť rokov (t. j. v r. 2005)
3. do 200 000 knižničných jednotiek v úplnosti každých 10 rokov
4. nad 200 000 knižničných jednotiek v úplnosti každých 15 rokov, (týka sa veľkých knižníc).

Odporúčame, aby si knižnica vypracovala vopred podrobný plán revízie fondu vrátane organizačného a personálneho zabezpečenia revízie.

b) mimoriadne, ak

1. revíziu nariadi zriaďovateľ alebo zakladateľ,
2. treba zistiť skutočný stav, najmä po mimoriadnej udalosti, premiestnení knižnice, zmene knihovníka a pod.

Malokarpatská knižnica v Pezinku ako metodické pracovisko pre verejné knižnice v Bratislavskom samosprávnom kraji poskytuje odbornú metodickú pomoc aj pri revíziách KF. O pomoc alebo informáciu je možné požiadať metodičku PhDr. Katarínu Benciovú, kontakt: metodika@kniznicapezinok.sk ; ☎ 033/ 641 35 54 alebo 033/ 641 23 15.

Z histórie obcí

Mesto Modra oslavuje 755. výročie

Poloha Modry na južnom úpätí Malých Karpát predurčila jej vznik, sídelný charakter aj spôsob obživy obyvateľov. Presnú dobu vzniku Modry nepoznáme. Počiatky novej sídelnej predchodkyne Modry spadajú do 9. storočia, do rozkvetu Veľkomoravskej ríše. Vtedajší slovanskí obyvatelia osady (resp. osád) v severovýchodnej vonkajšej časti dnešného námestia L. Štúra pochovávali mŕtvych na pohrebisku v lokalite tzv. Sodomovského vinohradu. Títo obyvatelia pravdepodobne využívali na svoju ochranu útočiskú hradisko nad Modrou, na vrchu Zámčisko v Harmónii. Po príchode Maďarov do Panónie sa Slovensko stalo súčasťou Arpádovského Uhorského kráľovstva. Horské hrebene Malých Karpát tvorili prírodnú hranicu tejto novej stredoeurópskej stredovekej ríše so susedným Českým

kráľovstvom. Územie Modry sa dostalo do zvrchovaného vlastníctva uhorských panovníkov a bolo súčasťou bratislavského hradného komitátu. Modra spadala pod správu bratislavských županov a ich úradníkov, alebo šľachticov, ktorým ju uhorskí kráľi z času na čas darovali. Najstarší hodnoverný písomný prameň, v ktorom sa spomína dedina Modra (villa Modor) je listina Bela IV. z roku 1256. Obsahuje popis hraníc pezinského chotára a je v nej uvedené, že jeho hranica vedie k hraniciam „dediny“ Modry, kde sú ľudia, ktorí platia (bratislavskému) hradu peňažnú dávku 5 ponderov. Kto boli títo Modrania a ani to, čím sa živili, sa zatiaľ pre nedostatok dobových písomných prameňov nevie. Mohli to byť vinohradníci, ale rovnako aj baníci.

Najstaršie vymedzenie chotára dediny Modry poznáme z listiny Ladislava IV. z roku 1287. Ďalšie písomné pramene pochádzajú až zo začiatku 14. storočia, z obdobia feudálnej anarchie po vymretí Arpádovcov, kedy bol zemepánom Modry Matúš Čák Trenčiansky. Do obdobia jeho vlastníctva spadá aj prvá zmienka o už rozvinutom modranskom vinohradníctve. Po smrti Matúša Čáka pripadla Modra opäť kráľovskej korune. Zrejme niekedy pred rokom 1345 daroval Ľudovít I. poddanskú dedinu Modru najskôr svojej matke vdove Alžbete a neskôr zase ako veno svojej nastávajúcej manželke Alžbete, dcére bosnianského bána Štefana II. Kotromaniča. Z časov, keď Modra patrila uhorským kráľovným poznáme aj mená dvoch modranských správcov týchto kráľovien. Kráľovným oficiálom bol Mikuláš, syn Konrádov, ktorý bol súčasne aj správcom v Malženiciach, a neskôr srbský šľachtic Jakš (magister Jax). V roku 1361 boli predstavitelia Modry požiadať kráľa o obnovenie výsad, pretože im zhorela staršia výsadná listina, ktorá Modru fakticky povyšovala na mesto. Ľudovít I. vydáva 25. decembra 1361 novú výsadnú listinu, ktorou ustanovuje Modre výsady poddanského mesta uhorskej kráľovnej (civitas Reginalis). Mesto bolo týmto vyňaté spod právomoci bratislavského župana a bola mu potvrdená samospráva so súdnou právomocou. Tento kráľovský akt možno považovať za faktický vznik Modry ako mesta. V tomto období už žijú v Modre okrem domácich starousadlíkov aj nemeckí hostia – kolonisti (hospites nostri de eadem Modur) a vinohradníctvo už predstavuje základ hospodárskej prosperity mesta. Vo vlastníctve Modry sa následne vystriedal šľachtický rod Stiborovcov z Poľska (1388 – 1436) a po nich Orságovci z Guty (1437 – 1569). Keď zomrel posledný mužský potomok Orságovcov, pripadla Modra opäť kráľovskej korune. Maximilián II. v roku 1569 udelil Modre privilégiá slobodného mestečka patriaceho jedine kráľovi. Do konca 16. storočia sa už vykryštalizovali všetky zložky mestskej spoločnosti. Vedúce postavenie v meste mali Nemci. Medzi mešťanmi a obyvateľmi Modry sa ešte nachádzajú okrem Slovákov aj Chorváti, Srbi a Maďari, ktorí sem emigrovali z južných území Uhorska obsadených Turkami, Češi a Moravia, ktorí sem emigrovali hlavne v pobielohorskom období z dôvodov náboženského útlaku. V roku 1607 udelil Rudolf II. Modre privilégiá slobodného kráľovského mesta a Modra sa tak zaradila medzi najvýznamnejšie uhorské kráľovské mestá. 17. a 18. storočie bolo obdobím najväčšieho urbanistického, stavebného, hospodárskeho, cirkevného aj kultúrneho rozkvetu. Štatút slobodného kráľovského mesta si Modra udržala až do roku 1876, a potom sa stala mestom so zriadeným magistrátom. Od roku 1923 bola veľkou obcou s možnosťou nazývať sa mestom. Tým zostala aj počas obdobia Slovenskej republiky (1939 – 1944), hoci nemala požadovaných desaťtisíc obyvateľov, ale bola okresným mestom. Po druhej svetovej vojne zostala mestom a sídlom okresného národného výboru do februára 1949, kedy bolo sídlo okresného národného výboru prenesené z Modry do Pezinku. Dnes je mesto Modra mestom s deväťtisíc obyvateľmi. V roku 1991 bolo jej historické jadro vyhlásené za pamiatkovú zónu.

Cirkevné dejiny Modry

Nemožno nespomenúť ani náboženské dejiny. Najstaršia zmienka o fare pochádza z r. 1330. Obyvatelia vtedajšej Modry si v polovici 14. storočia postavili gotický kostol Sv. Jána Krstiteľa, ktorý je najstaršou sakrálnou architektúrou mesta. Krátko po vystúpení Martina Luthera priniesli myšlienky reformácie nemeckí obchodníci aj do Modry. Počiatky evanjelického a. v. zboru sa spájajú s rokom 1573. Do roku 1672 sa hovorilo o jednom zbore, spoločnom pre Slovákov a Nemcov, ktorý bol pod dozorom magistrátu. K rozdeleniu zboru na nemecký a slovenský došlo po katastrofe v roku 1729, kedy oheň zničil všetok zborový majetok, vrátane dvoch drevených modlitební. Hlavným dôvodom bolo oddelené finančné zabezpečenie výstavby kostolov. Naďalej až do roku 1822 spravoval oba zbory spoločný generálny konvent a presbyterstvo. Počiatky evanjelickej latinskej školy siahajú do roku 1590, kedy magister slobodného umenia a filozofie Gašpar Agricola z Norimberku na požiadanie mestského magistrátu zostavil školské pravidlá a rozvrh. Z tejto školy sa vyvinulo nižšie evanjelické gymnázium, neskôr lýceum, ktoré pôsobilo až do roku 1870. Kvalitu nemeckého a slovenského kňazského zboru potvrdzuje skutočnosť, že Modra bola v rokoch 1737 až 1934 sídlom 6 superintendentov – evanjelických biskupov. V oboch zborech pôsobili mnohí významní kňazi a pedagógovia. Z nemeckých možno spomenúť aspoň modranského rodáka Michala Ritthalera, redaktora gymnázia, ktorý sa po nedobrovoľnom exile stal riaditeľom knižnice vo Wolfenbütteli, ktorá patrila a dodnes patrí k najvýznamnejším nemeckým knižniciam. Z kňazov slovenského zboru možno spomenúť Pavla Jakobeiho, ktorý pochádzal z významnej rodiny českých pobielohorských emigrantov a bol autorom jednej z najstarších slovensko-českých gramatík. V národnej tradícii sa nieslo napredovanie gymnázia aj v polovici 19. storočia, keď bolo spojené s menami pedagógov Karola Štúra a Jána Kalinčiaka. Svoje dávne tradície má v Modre aj katolícke školstvo. V období rekatolizácie tu od roku 1674 pôsobili benediktíni, ktorí tu zriadili nemeckú farnosť a nižšie katolícke gymnázium. V roku 1786 však Jozef II. ich kláštor zrušil. V Modre zriadil štát tzv. národnú školu. Kláštor pre sestričky (budova rehoľného domu Uršulínok) dal postaviť ostrihomský arcibiskup, primas Klaudius (Kolos) Vaszary vlastným nákladom v roku 1901. Sestry tu mali školu materskú, základnú i meštiansku. Ich prácu prerušil komunistický režim, keď im v posledných dňoch augusta 1950 násilne zrušil dom a premenil ho na tzv. centralizačný kláštor, ktorý bol do jesene 1952 zmenený na charitný domov.

KANTEK, Karol. *Modra, mesto plné histórie* : sprievodca dejinami a pamiatkami. Modra : Mesto Modra a mestské informačné centrum Modra. 2006, 32 s.

DUBOVSKÝ, Ján Milan – MALÍK, Fedor. *Malé Karpaty, turistický prievodca*. [Zost. Bronislava Skalová]. Pezinok : Malokarpatské múzeum a Malé Karpaty - združenie pre CR. 2001.

Z našich knižníc

Prečo a kam miznú detskí čitatelia?

(odborný seminár pre knihovníkov)

Vzdelávanie knihovníkov je dôležitou súčasťou metodologickej činnosti regionálnej knižnice. Odborný seminár pre knihovníkov, ktorý sa konal v Malokarpatskej knižnici v Pezinku dňa 30.11.2010 mal veľmi aktuálnu tému – čítanie detí a mládeže. Seminár viedla PhDr. Ľudmila Hrdináková, ktorá je odbornou asistentkou a vedeckou pracovníčkou FiFUK

v Bratislave a prednáša aj v zahraničí. Začala históriou, reformou Márie Terézie, vývinom a rozšírením beletrie a následnej gramotnosti ľudí a plynule tak prešla k vzniku knižníc.

Celospoločenským problémom je úbytok čitateľov, a to nielen u nás, ale aj v zahraničí. Za úbytok detských čitateľov nesie zodpovednosť sčasti nárast médií, výchova v rodinách, ale aj na školách. Tento fakt si uvedomujeme, preto sa robia vo svete rôzne veľké kampane za čítanie, robia sa rôzne monitoringy a výskumy o čítaní. Čítanie robí s intelektuálnou osobnosťou človeka veľmi veľa. Deti treba viesť k práci s knihou, mali by veľmi veľa čítať a pracovať s textom. Vyvíja sa tak čitateľská gramotnosť. Tým, že knihy dnes konkurujú rôzne elektronické médiá, žiaci často textu, ktorý čítajú vôbec nerozumejú. Čoraz viac detí má poruchu reči ešte aj v školskom veku. Stúpa počet dyslektikov. Pokiaľ človek cvičí svoju osobnosť čítaním, čítanie posúva mozog ďalej, cibrí sa predstavivosť, u detí sa rozvíja fantázia. Výzva na čítanie je v našej krajine slabá, knihu nahrádzajú TV programy. Mediá výrazne nabúravajú myslenie človeka, centrálny nervový systém, hlavne do troch rokov veku dieťaťa. Odborníci odporúčajú vytvoriť deťom do troch rokov doma „neelektrické“ prostredie. Bez prijímačov. Výskumom sa zistilo, že v 10-tich rokoch je dieťa na takej úrovni, že je schopné si čítať samo. V období do dovŕšenia veku 15 rokov a neskôr, nastáva prudký pokles čitateľov, v ich očiach klesá autorita rodičov, učiteľov, ale naopak stúpa autorita rovesníkov, kamarátov. Rodinná gramotnosť hrá tiež veľmi dôležitú úlohu, je priam nutnosťou malým deťom denne čítať. Pokiaľ čítajú rodičia, s vysokou pravdepodobnosťou budú čítať aj ich deti. Žiaľ, ubúdajú čítajúce matky, otcovia, babičky. Je tu prehnaná zamestnanosť rodičov a závislosť detí na počítačoch, často hrá veľkú rolu akýsi „otcovský vzor“. Keď doma otec sedí často pri počítači, je takmer isté, že je pre svojho syna vzorom a syn bude otca napodobňovať. Na tému čítania, respektíve nečítania vyšlo mnoho publikácií, prebehlo veľa školení, je to priam hrozbou pre nastávajúce generácie. Vedci prišli tiež na to, že čítanie súvisí so sociálnym statusom. Pri výskumoch tí najchudobnejší dopadli najhoršie. Tam, kde je nízky status, čítanie klesá. Pani Dr. Hrdináková nám názorne na ukážkach z internetu ukázala, ako sa robia a prebiehajú rôzne kampane za čítanie detí a mládeže vo svete. Videli sme niekoľko krátkych videí. Najznámejšou a pre nás asi najbližšou zahraničnou kampaňou je kampaň našich susedov „Celé Česko čte dětem.“ U nás sa už siedmy rok zapája do takýchto projektov nezisková organizácia Osmijanko n. o., po celom Slovensku tiež teraz beží kampaň „Do knižnice“. Partnermi tejto kampane sú Slovenská národná knižnica, Ministerstvo kultúry a cestovného ruchu Slovenskej republiky, Spolok slovenských knihovníkov, Slovenská asociácia knižníc, Infolib, Ibby, KnihoBrána, Slovenská pedagogická knižnica. Kampaň je spojená s vytváraním vtipných sloganov kampane, návrhom reklamného plagátu, hudobným textom, animovaným spotom pre deti do 10 rokov, billboardom, komiksom a odbornými knihovníckymi podujatiami. Do kampane sa zapojila aj Malokarpatská knižnica v Pezinku a ďalšie knižnice v BSK. Veríme, že sa nám postupne, výchovou, už od útleho, predškolského veku podarí pritiahnúť späť detských čitateľov a po skončení tejto kampane bude nasledovať ďalšia, nová kampaň za čítanie.

Seminár určený knihovníkom verejných knižníc v BSK bol tiež zameraný na prácu s detským čitateľom a podporu čítania detí v obciach kraja.

PhDr. Katarína Benciová

Jesenná exkurzia do viedenských knižníc

Viedeň, 27. 10. 2010

Jeden slnečný októbrový deň bol pre knihovníčky z bratislavského kraja príjemným vybočením z každodenného pracovného stereotypu. Naša návšteva Viedne mala odbornopoznávaci charakter. Počas jedného dňa sme navštívili dve zaujímavé knižnice – Rakúsku

národnú knižnicu (Österreichische Nationalbibliothek) a Hlavnú knižnicu Viedne (Hauptbücherei Wien).

Po vystúpení z viedenskej električky naše kroky viedli do areálu Hofburgu, kde sídli Rakúska národná knižnica. Naším sprievodcom v nej bol Dr. Michal Lion, ktorý je pôvodom Čech, ale dlhé roky žije a pracuje vo Viedni. Privítal nás v priestoroch vstupnej haly a najskôr nám stručne porozprával o histórii a súčasnosti knižnice. Potom nás postupne previedol dostupnými priestormi. Nahliadli sme do veľkej obdĺžnikovej študovne klasických dokumentov, prezreli sme si priestory študovne mikrofilmov a veľkých formátov, pôvodnú výstavnú miestnosť a skladové priestory, v ktorých sa vybavujú žiadanky čitateľov. Všetko vyzeralo usporiadané a dobre organizované. Ďalšia časť našej prehliadky bola venovaná skutočnému klenotu Rakúskej národnej knižnice – Prunksaalu. Je to pôvodná baroková časť knižnice, v ktorej sa nachádzajú historické fondy knižnice. Na rozdiel od mnohých iných knižníc tu platí, že aj dokumenty z týchto zbierok sú na prezenčné štúdium dostupné všetkým čitateľom knižnice. Naše pohľady na monumentálne fresky a vzácny mobiliár ukončili prvú časť dňa.

Po obedovej prestávke sme sa znovu stretli v centre mesta a vybrali sme sa navštíviť druhú plánovanú knižnicu - Hauptbücherei Wien. Z tradície a historickosti národnej knižnice sme sa presunuli do modernosti a inovatívnosti centrálnej verejnej knižnice. Jej poloha na rozhraní viacerých mestských okresov a prístup eskalátormi priamo zo stanice metra ju predurčujú na úspech z hľadiska vynikajúceho prístupu. Po vstupe do interiéru nás zaujali moderné presvetlené priestory s množstvom príjemných miest na posedenie s časopisom alebo knihou. Riaditeľ knižnice Christian Jahl spolu s kolegom nás oboznámili s fungovaním knižnice a previedli nás jej priestormi. Knižnica je výnimočná svojou koncepciou a systémom práce. Jej budova a usporiadanie fondu boli podrobne naplánované ešte pred začiatkom výstavby. Každý zamestnanec je univerzálny a je schopný zastávať všetky pracovné pozície. Počas dňa sa striedajú a maximálne dve hodiny súvisle je zamestnanec na pozícii akvizičného pracovníka, katalogizátora a knihovníka v službách. Ich cieľom je dosiahnuť čo najvyšší stupeň sústredenosti na prácu a snažia sa motivovať k vysokým pracovným výkonom. Práve striedanie činností im neumožňuje upadnúť do stereotypu. Ponúkajú štandardné základné a doplnkové služby, vo fonde je okrem klasických papierových médií aj veľké množstvo CD, DVD a BlueRay. Podujatia, výstavy a akcie pre detských čitateľov prirodzene dopĺňajú mozaiku ponuky knižnice. Pre pravidelného návštevníka je tento svet už samozrejmosťou, pre nás bol dokonale organizovaný a inšpirujúci.

Mgr. Helena Mlejová, Mestská knižnica v Bratislave

Podujatia Malokarpatskej knižnice v Pezinku v roku 2010

Slovenská asociácia knižníc každoročne vyhlasuje *Týždeň slovenských knižníc*, do ktorého sa pravidelne zapája aj naša knižnica. V roku 2010 sa už 11. ročník tohto úspešného podujatia uskutočnil v posledný marcový týždeň. Slávnostné otvorenie Týždňa slovenských knižníc sa konalo 22. marca v Malokarpatskej knižnici v Pezinku pod záštitou predsedu Bratislavského samosprávneho kraja Pavla Freša. Otvorenia sa zúčastnili aj zástupcovia Ministerstva kultúry SR, Spolku slovenských knihovníkov, Slovenskej asociácie knižníc a riaditelia viacerých knižníc Bratislavského kraja. Zahájenie týždňa bolo spojené s tradičným odovzdaním ceny Slovenskej asociácie knižníc SAKÁČIK 2009, ktorá bola udelená za realizáciu a interpretáciu výsledkov výskumu čítania mládeže v Bratislavskom kraji. Keďže pani riaditeľka Malokarpatskej knižnice, Mgr. Anna Gašparovičová patrí medzi ocenených, bola jej pri tejto príležitosti odovzdaná putovná soška SAKÁČIK 2009. V ten istý deň v podvečerných hodinách do knižnice zavítali finalisti ceny Anasoft litera 2009: Mária Kopcsay, Peter Krištúfek a Juraj Šebesta, aby prečítali niečo zo svojej tvorby a zabavili širokú

verejnost'. Toto zábavné a zároveň neobvyklé podujatie viedol známy literárny moderátor Dado Nagy.

Súčasťou Kultúrneho leta v Pezinku sa stalo podujatie, ktoré každoročne organizuje Malokarpatská knižnica v Pezinku s názvom *Literárny kolotoč v zámockom parku*. Pre rekonštrukciu parku sa tento rok v poradí už 4. ročník uskutočnil v Krušičovej kúrii na Radničnom námestí v Pezinku. Zameraný bol na autorské čítanie z tvorby slovenských spisovateľiek. Dňa 11. júla 2010 sa prezentovali a získali sympatie návštevníkov autorky: Denisa Fulmeková, Elena Hidvéghyová –Yung, Monika Kompaníková, Dana Podracká a Veronika Šikulová. Veľmi vydarené podujatie s bohatou účasťou návštevníkov moderovala naša kolegyňa, spisovateľka Veronika Šikulová.

V utorok podvečer, 26. októbra 2010 sa uskutočnil v Malokarpatskej knižnici v Pezinku už 10. ročník *Medzinárodného literárneho festivalu Jána Smreka*. Stalo sa už tradíciou, že podujatie začína poéziou básnika Jána Smreka, ktorú predniesla študentka pezinského gymnázia. Zaujímavosťou tohto festivalu je veľmi rôznorodá medzinárodná účasť autorov, medzi ktorými boli autori z ďalekého Mexika, Izraelu, Turecka, Macedónska, Francúzska, Švédska a Nórska. Hostia Milana Richtera – riaditeľa festivalu, boli básnici Magnus William-Olsson, Knut Odegard, Mateja Matevski, Zvonko Taneski, Tarik Günersel, Alain Lance, Paula Abramo, Tal Nitzanová. V príjemnej poetickej atmosfére sa nestratila ani slovenská spisovateľka s úryvkom z jej nového, ešte nevydaného románu – Veronika Šikulová. Podujatie je organizované v spolupráci so Občianskym združením Svetový kongres básnikov. Bohatá účasť verejnosti svedčí o zaujímavosti a kvalite tohto podujatia.

Záver roka mal v knižnici cestovateľskú atmosféru vďaka dvom spisovateľom - cestovateľom. O svojich knižkách besedoval známy a populárny Boris Filan o novej knihe *Tajomstvo Budhovho úsmevu*, v ktorej slovenským čitateľom priblížil exotickú krajinu Srí Lanka známu aj pod starším názvom Cejlón s množstvom nádherných fotografií. Rozprávanie dopĺňala aj manželka Ingrid, ktorá ho na týchto cestách sprevádzala.

Rovnako atraktívne bolo aj stretnutie s čitateľmi zatiaľ menej známeho autora – cestovateľa Michala Knitla. Rozprávanie o knihe *Na juhoamerickej vlne* dopĺňal premietaním atraktívnych záberov z tejto pre nás málo známej časti amerického kontinentu.

Obidvaja autori priniesli do knižnice atmosféru ďalekých krajín a podujatia dokázali, že o tento typ literatúry je neobyčajný čitateľský záujem.

Michaela Féderová a Oľga Rybecká, Malokarpatská knižnica v Pezinku

Podujatia v Oddelení pre deti

Aj rok 2010 bol v Malokarpatskej knižnici v Pezinku v detskom oddelení bohatý na podujatia. Ako každý rok, aj tento sme každý mesiac s výnimkou letných prázdnin pripravili niekoľko Hodín knižničnej gramotnosti, kde sa deti predškolského veku, ale aj školáci stretávajú priamo na „mieste činu“ v knižnici, a to nielen s literatúrou a spisovateľmi, ale najmä sa učia v knižnici orientovať, vyhľadávať potrebné informácie a zoznamujú sa tak so svetom kníh, ktorý ich možno doma obklopuje čoraz menej a menej. Deti sa hrovou formou dozvedia, kto je ilustrátor a spisovateľ, aký je rozdiel medzi náučnou a krásnou literatúrou, ako si a podľa akého kľúča hľadať a nachádzať knižky v knižnici. Po ukončení týchto hodín dostanú svoj čitateľský preukaz a stávajú sa z nich naši naozajstní čitatelia.

Veľmi obľúbené sú Literárno-výtvarné súťaže - každý mesiac na inú tému. Mesiac čo mesiac nám deti z pezinských škôl, ale aj blízkeho okolia, prinesú či pošlú množstvo krásnych obrázkov a svoje literárne práce. Tie najlepšie bývajú odmenené, všetky ostatné vystavené

krášlia naše detské oddelenie, ale aj tak je najväčšou odmenou pre každé dieťa, keď vidí svoje meno a svoju tvorbu v zborníčku, ktorý vydávame v marci. Počas Týždňa slovenských knižníc literárne aj výtvarné práce, ktoré vyhrali každý mesiac vyhodnotíme a vyberieme tie najkrajšie. Korunujeme tak Výtvarníka roka a Spisovateľa roka čo býva hádam najväčšou udalosťou v našej knižnici.

Spomenúť Týždeň slovenských knižníc, ktorý je u nás plný zaujímavých podujatí pre deti, stretnutí so spisovateľmi, či zaujímavými ľuďmi a zabudnúť na Noc s Andersenom? Aj tento rok sme spolu s našimi detskými čitateľmi strávili rozprávkovú noc plnú hier a prekvapení, prechádzku nočným mestom, stretnutie s mestskou políciou a jej štvornohými pomocníkmi, našli sme poklad a deti poslali Andersenovi nebeskou poštou svoje odkazy. Rozprávku na dobrú noc, ako inak od Andersena, im prečítal samotný pán primátor Oliver Solga.

Na svojich čitateľov sme nezabudli ani cez letné prázdniny. Každý týždeň sme pre ne pripravili zaujímavý program. Či to boli tvorivé dielne, rozprávanie o Julesovi Vernem, alebo maľovanie s významnou slovenskou ilustrátorkou, držiteľkou Zlatého jablka BIB 2009, Martinou Matlovičovou. Deti spolu s ňou „ilustrovali“ rozprávku Tomáša Janovica Drevený tato. Príďte sa pozrieť do našej knižnice, obrázok máme vystavený vo vstupnej chodbe! Určite vás zaujme, a nielen on, ale aj vstupná brána, ktorú nám každoročne vymaľujú školáci! Tento rok naša brána pripomína akvárium – téma bola Vodný svet.

Veronika Šikulová, Malokarpatská knižnica v Pezinku

S knižnicou za výstavami

10. augusta 2010 sa malá skupinka čitateľov miestnej ľudovej knižnice vybrala na výlet. Šestnásť natešených výletníkov, z toho 10 detí, sa vydalo po stopách bratislavských výstav.

Naša prvá zastávka bola v Slovenskom národnom múzeu, kde je viacero výstav. Ako prvú sme si pozreli výstavu, nám knihomoľom veľmi blízku, a to Cesty slovenskej knihy pod názvom „Od Proglasu k postmoderne“. Tu sme sa zoznámili s históriou a knižnou kultúrou od jej počiatkov až po súčasnosť. Nachádzalo sa tu viac ako 300 titulov rukopisov, unikátnych tlačí, máp, kalendárov z obdobia 15. – 19. storočia. Zaujímavým prvkom výstavy bola „Sklenená zrkadlová kniha“, cez ktorú návštevník vstúpil do mnohostranného sveta knihy a knižnej kultúry. Súčasťou tejto výstavy boli aj kresby, busty, ilustrácie, grafiky a koláže významných slovenských a českých umelcov. Našli sme tu aj kresbu nášho rodáka akademického maliara Albína Brunovského, na ktorej zvečnil spisovateľa Hugolína Gavloviča.

Ďalšia výstava, ktorá zaujala hlavne chlapcov, mala názov „Turci na Slovensku“. Obdivovali hlavne rôzne druhy zbraní, ktoré sa používali v období tureckých vojen hlavne na Slovensku, ale mohli sme vidieť aj predmety z obdobia mieru. Najzaujímavejším exponátom bol turecký stan, v ktorom bola veľká vonná fajka.

„Hračky našej Katky“ bola výstavka hračiek detí vyrastajúcich v medzivojnovom Československu. Ponúkla pamätníkom zaspomínať si na detské roky a zároveň svojim deťom alebo vnukom ukázať, ako a s čím sa ony v detstve hrávali.

Najväčšia časť Slovenského národného múzea patrí Prírodovednému múzeu. Na dvoch poschodiach prezentuje živú a neživú prírodu najmä z územia Slovenska. Časť výstavy je venovaná obdobiu praveku. A práve tu stojí obrovský mamut, ktorý učaroval našej najmenšej výletníčke Martinke Kovárovej.

Ďalší bod nášho programu bola návšteva McDonalda, kde sme sa posilnili a potom s plnými bruchami sme sa vydali popri Dunaji na Bratislavský hrad. Tu vo výstavnej sieni na

západnej terase bola výstava nášho rodáka akademického sochára Alojza Drahoša. O tejto výstave som sa dozvedela vďaka Andrejovi Lackovi (vďaka Andrej!). Bez rozmýšľania som túto výstavu zaradila do nášho programu. A veru som spravila dobre, lebo bola veľmi zaujímavá a pre niektoré, menovite Radku a Mišelku, aj poučná. Záver nášho výletu patril prehliadke nádvorí Bratislavského hradu.

Čo dodať na koniec? Bol to z mojej strany taký malý pokus vyplniť jeden deň prázdnin deťom, ktoré boli doma a nechceli sa nudiť, ale práve naopak, chceli niečo vidieť a zažiť.

Všetkým účastníkom výletu sa dúfam páčilo, a sľubujem, že na budúci rok sa zase niekam spolu vyberieme. Nápad už mám, tak sa môžete tešiť. A aby som nezabudla, chcem sa ešte poďakovať maminkám, ktoré boli so mnou (Kovárová, Gonová, Pavlačičová), že aj vďaka nim sme sa šťastne vrátili všetci domov.

Jana Ščepánková, MEK Zohor

Desiaty august!!!

(Postreh účastníka bratislavských výstav)

O pol deviatej sme sa stretli na stanici. Išli sme do bratislavského múzea, kde sme na prízemí mohli vidieť malé i veľké knihy a starodávne odevy. Na prvom poschodí boli sošky, maľby, meče, zbrane a starodávna vodná fajka. Druhé poschodie skrášľovali hračky, ako napr. húpací koník, domčeky pre bábiky, farebné autíčka, malí vojačikovia, maňušky, s ktorými sa hrávali ešte naši starí rodičia. Na ďalšom poschodí nás očarili figuríny suchozemských, ale aj vodných živočíchov. Dokonca sme tam nemohli prehliadnúť obrovského mamuta, ktorého druh už dávno vyhynul, preto niektorí neváhali a s radosťou sa s ním vyfotili.

Návšteva múzea nám celkom rýchlo ubehla a už aj naše škŕkajúce brušká pociťovali hlad, tak nemohla chýbať ani návšteva McDonalda. Po chutnom, ale trochu mastnom obede sme sa vydali na hrad, z ktorého bol veľmi krásny výhľad na Dunaj a lodičky, ktoré sa po ňom plavili. Chvíľku sme si oddýchli, lebo cesta na hrad bola dosť namáhavá. Neďaleko sme mali ďalšiu výstavu, kde boli vystavené rôzne maľby a sochy. Niektorí si kúpili časopis, v ktorom bolo odfotené každé dielo a taktiež aj zdokumentované. Keď sme už všetko prešli, všetci sme sa odfotili pri soche kráľa Svätopluka a vydali sme sa na zastávku autobusu, ktorý nás odviezol na hlavnú stanicu. Tam sme si počkali na vlak a tešili sa na cestu domov. V Zohore sme si kúpili zmrzlinu a každý išiel svojou cestou, huraáá domov. Výlet sa nám veľmi páčil a dúfajme, že bude aj budúci rok.

Ďakujeme Vám, teta Janka !!!

Danka Šteffeková

Noc s Andersenom

Čo sa skrýva pod názvom „Noc s Andersenom“ ?

Myšlienka trávenia noci detí v knižnici pri príležitosti osláv Medzinárodného dňa detskej knihy, ktorý každoročne pripadá na 2. apríl, deň narodenia dánskeho rozprávkaru Hansa Christiana Andersena, sa zrodila v knižnici v Uherskom Hradišti. Prvá Noc s Andersenom sa konala v roku 2000 v knižnici Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherskom Hradišti.

Podujatie sa stalo medzinárodným, pretože z roka na rok stúpal nielen počet účastníkov na tomto projekte, ale aj jeho popularita v krajinách ako Česko, Slovensko, Poľsko, Rakúsko, Slovinsko.

V tomto roku Noci s Andersenom pripadlo 10. výročie od prvého uskutočnenia. Naskytla sa mi otázka, prečo naša škola, ktorú navštevujú výborní čitatelia a sú častými návštevníkmi knižnice ešte nezažili takú noc? Oslovila som pani knihovničku Ščepánkovú, ktorá moju myšlienku okamžite prijala. Nastali prípravy, koho osloviť, aký program pripraviť, aby to deti zaujalo a mali úžasný zážitok.

Z mojich žiakov IV. B sa stali spisovatelia, ilustrátori, ktorí si sami vytvorili svoju knižku. Diela našich malých spisovateľov boli úžasné. Už len tie názvy, prostredie, ktoré vymysleli, hovoria za všetko. Niektorí čerpali námety z našej triedy, iní, čo ich zaujíma. Možno niektorí z nich sa naozaj stanú slávnymi spisovateľmi. Veď aj Andersen začínal písať v detskom veku.

Moja veľká vd'aka patrí pani starostke JUDr. Eve Michalinovej, celému obecnému úradu, za ich návštevu, obstaranie večere, pizze, obecnej polícii, ktorá nás chodila strážiť počas večera. Samozrejme aj vedeniu našej školy p. riaditeľke Štefanovičovej, ktorá nás tiež navštívila a aj za výborné sušienky, ktoré priniesla.

Všetkým rodičom (musím ich menovite spomenúť) pani Smreková, Vargová, Koblíšková, Čizmáziová, Zaičková, Krištofová, Vacháľková, Heinrichová, ktorí nám priniesli koláčiky, torty a iné sladkosti, pani Bertovičovej za naše kráľovské raňajky, a pani Rybárovej, za prekrásne perá pre našich malých spisovateľov.

A čo balóny? Rodičom Pavlíny Ondračkovej, ktoré počas cesty v aute aj trochu praskali, ale každému sa farebný balón ušiel.

A nepochybne pani Ščepánkovej, za to, že sa podujala ísť so mnou do tohto úžasného stretnutia. Verím, že budúci školský rok si Noc s Andersenom zopakujeme. Prikladám zážitky detí ako im tam bolo a aký program sme mali.

Irena Čisárová, Zohor

Postrehy detí, účastníkov Noci s Andersenom

Bolo dňa 26. 3. 2010 a všetci sme sa nevedeli dočkať, kedy to bude. Napríklad ja som si neustále pospevoval a predstavoval, ako by to mohlo vyzerat'. No, ale vráťme sa k tomu, ako sa to začalo.

Z detí som zrejme prišiel prvý ja. O niečo neskôr prišiel pán Ondrejčka, Veronika Cabadajová a ostatné deti. Začalo sa to tým, že pán Ondrejčka nám spravil besedu o jednej jeho knižke, ktorú ilustrovala Veronika Cabadajová. Trvalo to asi 2 hodinky. Potom sme mali občerstvenie (pizza, koláče, malinovsky...) a chvíľku na hranie. O 21.00 hod prišla aj Maňova mamina, Zlatka. Prečítala nám rozprávku od Andersena a išli sme si ju nacvičiť ako divadlo. Pred 23.00 hod sme si išli napísať želanie na balón. Hneď ako sme ich vypustili (aby sa nám to želanie vyplnilo), zachytili sa nám o strom. Pani učiteľka ich išla rozmotať. Keď sme v knižnici urobili aký - taký poriadok, išli sme spať. Pani učiteľka nám prečítala ešte jednu rozprávku, aby sme rýchlejšie zaspali. Bola to pekná rozprávka.

Práca pani učiteľky vyšla skoro nazmar, lebo niektorí zaspali hneď, iní zase o pol druhej. Ráno je len 6 hodín a niektorí sú už hore a budia ostatných svojim hlasom. No čo už, išli sme sa naraňajkovať (chlieb, maslo, syr, šunka, saláma, čajík). Dojedli sme a mali sme fúru času, lebo sme mali ešte spať, a tak sme sa hrali a postupne odchádzali domov. Ku koncu sa ešte chcem poďakovať všetkým čo prišli a zorganizovali túto príjemnú akciu.

Jakub Jurkovič IV. A, ZŠ Zohor

Keď nám pani učiteľka povedala o akcii Noc s Andersenom, veľmi som sa tešila. Vedela som, že to bude skvelé. A je to tu! Poobede nadišiel čas na odchod do školy. Išla som s kamarátkou Alexandrou. Keď sme sa dostavili do školy, odložili sme si karimatky, spacáky

a osobné potreby do triedy. Potom sme sa všetci presunuli do knižnice. Asi o desať minút sme sa usadili a začalo sa to. Najprv nám pán spisovateľ Ondrejčička povedal tajomstvo, napríklad, „prečo mal pes šedú sršť a potom bielu, alebo prečo má pes jedno oko modré a druhé zelené“. Rozprávali sme sa, kto bol Andersen. Začali sme byť hladní a smädní a tak sme si urobili krátku prestávku. Pán spisovateľ Ondrejčička a ilustrátorka Veronika Cabadajová, vymysleli hru na rýmy. Vyhral ju Filip Heinrich a ako cenu získal veľké pávie pierko. Nasledovala ďalšia menšia prestávka, na ktorej sme sa vrhli na koláče, ktoré upiekli niektoré maminky. Nastal čas, kedy sme prezentovali svoje knižky, ktoré sme napísali a aj si ich sami ilustrovali. Po našich prezentáciách prišla očakávaná pizza. Pustili sme sa do jedla. Keď sme dojedli, rozlúčili sme sa s pánom spisovateľom a pani ilustrátorkou. Onedlho prišla pani Šomorjai a prečítala nám z knižky od pána Andersena. Pani Šomorjai vymyslela, že si zahráme divadelné predstavenie o tom, čo sme čítali. Každý dostal nejakú rolu. Bolo to skvelé. Na záver nám povedala odkaz od Andersena. Nastal balónový čas. Každý mal na balón napísať svoje pranie. Keď sme ich vypustili, zasekli sa na strome. Pani učiteľka Čisárová sa ich snažila za každú cenu dať dole, čo sa jej aj podarilo. Potom sme išli do triedy, kde sme sa umyli a išli spokojne spať.

Pavína Ondračková IV.B, ZŠ Zohor

Raz sa nás pani učiteľka opýtala, čo by sme povedali, keby sme spali v škole? No jasné, že sme sa potešili. Hurá!!! Zase niečo nové. Postupne sme sa dozvedeli, čo všetko nás čaká. 26. marca 2010. Medzi 17.45 - 18.00 sme sa stretli pred školou. Každý si priniesol so sebou spacák, karimatku a batoh, kde mal hrnček, pyžamo, hygienické potreby a všetko ostatné, čo si myslel, že bude potrebovať. Všetko sme si uložili do triedy a presunuli sa do knižnice, kde sme si posadali. Bola nás pozrieť pani riaditeľka s pani zástupkyňou.

Na besedu k nám prišli básnik Erik Ondrejčička a ilustrátorka Veronika Cabadajová. Začali nám rozprávať, ako sa stať ilustrátorom a spisovateľom. Pán Ondrejčička nám prečítal básničky, ktoré napísal do časopisu Slniečko. Potom sme súťažili v dopĺňovaní slov do básničky z knihy „Čo sa skrýva v ceruzke o zvieratkách a o Zuzke“. Dopĺňovali sme slová tak, aby sa rýmovali. Túto hru vyhral Filip Heinrich a získal pávie pierko zo živého páva. Naším hosťom sme prečítali svoje knihy, ktoré sme si doma sami napísali a nakreslili. Potom bola večera. Mali sme pizzu. Mňam!

Po prestávke prišla pani Šomorjai, teda Maňova maminka. Čítala nám rozprávku, ktorá sa volala „V detskej izbe“ od H. Ch. Andersena. Rozprávku sme si skúšali zahrať ako v naozajstnom divadle. Prišla sa na nás pozrieť aj pani starostka a pani prednostkou a dávali na nás pozor aj obecní policajti.

Keď sme dohrali hru, napísali sme si na balóny tajné prania. Vyšli sme na dvor a vypustili sme balóny do vzduchu. Vietor, ktorý práve fúkal, nám ich odfúkol do stromu a všetci sme sa báli, že naše tajné prania sa nesplnia, ak balóny nevyletia do vzduchu. Našťastie sme mali po ruke malý rebrík, na ktorý vyšla naša pani učiteľka a balóny pomocou nožničiek po jednom oslobodila. Všetci sme sa z toho tešili.

Potom sme si zbalili veci a z knižnice sme sa presunuli do našej triedy. Prezliekli sme sa do pyžamy, umyli si zuby a šup do spacákov. Na spanie sme však ani nepomysleli. Pani učiteľka nám pred spaním prečítala rozprávku a potom niektorí pospali. Ráno sme vstali dosť skoro a tak sa pani učiteľka rozhodla, že si dáme malú rozcvičku. Po rozcvičení sme išli na raňajky. Mali sme chlieb s maslom, šunkou, salámou, so syrom a čajom. Keď sme sa naraňajkovali, v triede bola chvíľka zábavy.

Skoro všetci, čo sme tam boli, by sme chceli spať v škole aj na konci školského roka. Ďakujeme pani učiteľke Čisárovej, že to vymyslela a pani riaditeľke, že nám to dovolila. Taktiež maminkám a babkám, že nám upiekli výborné koláče a torty.

Martin Ščepánek IV.B, ZŠ Zohor

Práca knihovníka nie je jednoduchá...

V knižnici na našej súvislej praxi sa nám pracovalo veľmi dobre. Boli sme obklopení milými pracovníkmi, ktorí nás oboznámili s našou prácou a vždy radi a veľmi ochotne pomáhali. Práca v knižnici nás veľmi bavila, naučila nás nové a užitočné veci a mali sme možnosť spoznať tú druhú stranu knižnice, nie ako čitateľ, ale ako pracovník. Zistili sme, že práca knihovníka aj keď vyzerá ľahko, ľahká vôbec nie je a preto si myslíme, že ľudia, ktorí nemajú možnosť nahliadnuť do práce knihovníka nevedia oceniť jeho prácu. Naučili sme sa pracovať s knižničným systémom, vypožičiavať a vracat knihy. Robili sme aj preukazy a tvorbu upomienok. Boli sme na zaujímavých metodických návštevách v Šenkviaciach, Častej a Bernolákove a zistili sme, ako to funguje aj v iných knižniciach. Pracovali sme aj v oddelení akvizície, kde sme sa oboznámili s modulom spracovania knižničnej jednotky a dopĺňali sme nové geografické heslá. Usporiadali sme aj besiedku deťom v predškolskom veku, kde sme čítali z rôznych knižiek a tvorili pre ne zaujímavé hry. Keby sme si mohli vybrať, chceli by sme v knižnici určite pracovať v Oddelení pre deti, lebo nás práca s deťmi bavila a boli sme obklopení milými ľuďmi. Sme radi že sme si mohli vyskúšať aj takúto prácu, lebo nám dala poznatky, ktoré v budúcnosti určite chceme využiť.

Silvia Szedlárová a Maroš Jakuš, SOŠKIŠ, 4. B a 4. C

Z a u j í m a v o s t i

Ako vidia nás knihovníkov neknihovníci ? – pohľad knihovníčky, ktorá chvíľu bola i neknihovníčkou

V predošlých čísla bulletinu boli uverejnené príspevky študentov knihovníctva. Boli to postrehy, úvahy, mladí ľudia sa zamýšľali nad svojou budúcou knihovníckou profesiou. Z ich riadkov, a pozorný čitateľ i medzi riadkami vycítil ich očakávania, nádeje a akúsi neochvejnú istotu, že knihovníctvo, knižnice, knihovníci majú svoje pevné miesto aj v súčasnej pretechnizovanej ére, aj keď možno v inej podobe ako ešte možno pred niekoľkými rokmi, desaťročiami. Sympaticky vyznelo /vzhl'adom nato, že jeho autorkou je osoba mladučka/ aj neskromné vyhlásenie jednej čerstvej absolventky - bakalárky, ktorá svoj príspevok zakončila spokojným vyhlásením – „Som informačný profesionál – knihovníčka 21. storočia“

Chcela by som k týmto príspevkom mladých, perspektívnych ľudí pridať postrehy svoje – knihovníčky, možno odborníčky, ktorá svoje vysokoškolské štúdium knihovníctva ukončila v dobe, keď už „nežná“ klopala na dvere, ale spoločenský systém bol ešte starý, socialistický.

Knihovnícky systém, celá „jednotná sústava knižníc na Slovensku „ boli nemenné nespochybniteľné. Neriešili sa otázky, či sú knižnice potrebné, alebo nie. Vtedajší knižničný zákon a všetky súvisiace nariadenia boli naozaj zákonom a nariadeniami, ktoré sa dodržať museli. V každej obci bola knižnica a v knižnici knihovník. Nákup kníh bol garantovaný štátom a tak v každej knižnici bol potrebný počet kníh. Hoci - boli aj zoznamy zakázaných kníh, ktoré sa nakupovať – alebo ak sa kúpili tak požičiavať- nesmeli. Ale knižnice boli vedené odborne, boli budované katalógy, kartotéky, síce lístkové, medzinárodné desatinné triedenie bolo samozrejmosťou.

Po spoločenskom prevrate jednotná sústava knižníc prestala existovať. Zažili sme divoké deväťdesiate roky, keď starý systém a to nielen knihovnícky, už nefungoval, ľudia ho nechceli, ale nový ešte nebol. A tak mi ako vtedajšej mladej riaditeľke okresnej knižnice pripadli úlohy a povinnosti, o akých sme na štúdiách ani nesnívali. Bolo treba presviedčať

starostov obcí, že áno, knižnice sú v obciach potrebné, televízor a počítače nenahradia našim deťom knihy. Bolo treba presviedčať sponzorov, že áno aj na knihy je užitočné dať peniaze, nie len na futbal. Bolo treba presviedčať funkcionárov, že áno, riaditeľ knižnice by mal byť odborník a nie politický nominant. Bolo treba presviedčať zriaďovateľov knižníc, že v knižniciach by mali pracovať predovšetkým knihovníci – odborníci, že knižnica nie je teplým pohodlným miestečkom pre tých, ktorí nevládzu, alebo už nechcú pracovať v „dôležitejších“ profesiách.

Peňazi na knihy aj činnosť bolo poskromne a tak sme skúšali zarobiť: pri knižniciach boli zriadené videopožičovne, skúšal sa aj predaj kníh. Aj keď tieto aktivity priniesli určitý finančný zisk, dlhodobo boli tieto činnosti neudržateľné. Náplňou knižnice je predovšetkým nakupovať, spracovávať a požičiavať knihy, propagovať čítanie pomocou podujatí, informačná výchova, edičná činnosť. Pracovníci knižnice jednoducho nemali kedy robiť činnosti zamerané na zarábanie peňazí.

Knihovníci však napriek ťažkostiam boli tí, ktorí išli s dobou. Do klasického knihovníctva prenikla výpočtová technika. Knižničné agendy sa postupne automatizovali. Klasické katalógy sa konvertovali do elektronickej formy. Pri poskytovaní služieb knihovníkom stále viac pomáhali počítače.

Akousi morálnou oporou pre knihovnícku verejnosť bol vznik a pôsobenie dvoch profesijných inštitúcií – Spolok slovenských knihovníkov – vznikol v r. 1990 ako priamy nástupca Zväzu slovenských knihovníkov a informatikov a Slovenská asociácia knižníc, ktorá vznikla v roku 1993.

V roku 2000 sa knihovníci konečne dočkali nového zákona o knižniciach /zákon č. 183/2000 Zákon upravil postavenie a úlohy knižníc, ich zriaďovanie, poskytovanie knižnično-informačných služieb verejnosti. Následkom prijatia zákona nastali rôzne organizačné zmeny, zmeny zriaďovateľov knižníc, delimitácie majetku i pracovníkov. Ale z dnešného pohľadu hovorím, že sa situácia okolo knižníc a knihovníctva postupne konsolidovala.

Po desiatich rokoch riaditeľovania okresnej knižnice ma vietor života zavial do profesie neknihovníckej. Komunitu knihovníkov, v ktorej som sa pohybovala vlastne od začiatku dospelosti som vymenila za iný svet. Svet, v ktorom sú síce aj ľudia, ktorí knihy milujú a knižnice pokladajú za oázy kultúry, vzdelanosti a pokroku ale väčšina a často sú to aj vysoko vzdelaní ľudia v knižnici boli naposledy ešte ako deti a netušia, čo všetko nám knižnice ponúkajú. Mnohí svoj vzťah k čítaniu prezentujú záľubou čítať bulvárne časopisy a z kníh poznajú najmä rôzne pochybné bestselery z pultov kníhkupectiev.

V práci mi skúsenosti z knihovníctva boli veľmi prospešné : neskromne hovorím, že som bola flexibilná, nič ma nezaskočilo. Práca s výpočtovou technikou, získavanie rôznych informácií, z elektronickej i klasických zdrojov, príprava rôznych podkladov na rôzne témy, práca s ľuďmi, riešenie rôznych záťažových situácií.

Tu som mala možnosť porovnať pracovný prístup knihovníkov a tých, ktorí v knižnici nikdy nerobili: Knihovník považuje za vec osobnej cti a prestíže pomôcť, poradiť, nájsť požadovanú informáciu, ponúknuť hľadanú knihu. Na bývalých kolegoch- knihovníkov som sa mohla vždy obrátiť. Pomohli.

Na druhej strane som sa stretla s mnohými úradníkmi, administratívnymi pracovníkmi, ktorí nepovažovali za vec osobnej cti byť svojou prácou druhým nápomocný.

Myslím že profesia knihovníka má v sebe niečo, čo vyžaduje isté osobnostné predpoklady. Preto predpokladom na to, aby sa z mladého človeka stal knihovník profesionál je okrem príslušného vzdelania aj jeho osobnosť. Taká, ktorá chce ľuďom pomáhať, radiť, dávať.

Taká, ktorá sa nezľakne nepriaznivých okolností v živote spoločnosti. Vie, že knižnice tu vždy boli, sú a budú najmä na to, aby ľuďom pomáhali aby robili život lepším a krajším.

Perlička na záver:

Životné okolnosti zariadili, že som sa po niekoľkých rokoch pôsobenia mimo knihovníctva vrátila späť medzi knihovníkov. Pred nástupom do práce som absolvovala obligátnu zdravotnú prehliadku. Lekárka, u ktorej som bola, sa ma pýta: „A kam nastupujete do novej práce?“, – „Do knižnice“ – odpovedám ja. „Knižnica? A to ešte existuje?“ úprimne sa čuduje táto vysokoškolsky vzdelaná osoba. „Myslela som si, že knižnice sú už iba na vysokých školách s odbornou literatúrou pre študentov“.

Na túto príhodu som si spomenula pri čítaní príspevkov mladých študentov. Prajem im veľa entuziazmu a pevnej vôle. Budeme ju my knihovníci ešte potrebovať.

Mgr. Lívia Koleková, Knižnica J. Fándlyho v Trnave

Bulletin SAK, roč. 18, 2010, č. 3, s. 20

Náhodou vypočuté alebo aj takto nás vidia

Miesto: autobus Bratislava – Malacky

Čas: 13,30 hod.

Dátum: 25. jún 2010

V autobuse som si náhodou sadla za dvojicu študentov – vysokoškolákov, ktorí si vymieňali „skúsenosti“ z knižníc. Nedalo sa ich nepočuť a tak som sa nechtiac všeličo dozvedela. Názory spomínanej dvojice neboli veľmi lichotivé, ale nezaškodí ich poznať.

O požičovní:

- Najradšej by tam tie za pultom boli samé. Keď sa opýtam, neraz nemajú čas odpovedať, alebo mi vrele odporúčajú internetovú stránku knižnice. Pritom niektoré strúhajú grimasy, prevracajú oči či s poľutovaním povzdychnú, či „to“ naozaj neviem, alebo „to“ vysvetľujú dnes už dvadsiaty raz... Ich najobľúbenejšia činnosť – vymerať pokuty a vyberať „euráče“.

O službách:

- Mám pocit, že vyrušujem každého, koho sa mi podarí v študovniach zastihnúť a svojou neznalosťou zasiahnem do debaty s kolegami pri posudzovaní najnovších udalostí (najčastejšie obyčajných klebiet), pri telefonovaní (inštrukcie pre deti, manželov, kamošov/kamošky). Nevraživým pohľadom ma prebodnú, keď sa čosi pýtam a ony sú práve na odchode (koniec smeny, obed...). Vedia vôbec ich vedúci, čo sa deje? Mne by takí pracovníci išli na nervy.
- Vedúci? Aj som sa dožadoval k nemu a výsledok: mimo pracoviska, na služobnej ceste, na porade, PN a tak dookola.
- Neviem, čo sa stalo, ale keď som chodil do knižnice ešte ako žiak, bolo to akési iné – prívetivejšie, milšie... Dnes mi len milostivo povedia: tam vzadu niekde v regáli si treba pohľadať a ani nevstane zo stoličky, nezdvihne oči od rozčítaného časopisu (iste nebol odborný, lebo bol pestrofarebný), prípadne krížovky či receptov. Nedávno som jej časopis skoro vykmasol, aby si ma vôbec všimla... Keby som mohol, knihu by som si radšej kúpil a nejedoval by som sa zbytočne.
- Teba si nevšimla, ale majú aj svojich „obľúbencov“, obskakujú ich. Pre nich dokážu knihu zohnať ihneď, ochotne pomôžu pri kopírovaní, skenovaní, keď majú problém, volajú kolegom a o počítačoch ani nehovorím. Ešteže mám doma internet a pomôžem si.

- Rovnaký prístup ku každému nepoznajú, ale nič s tým nenarobíš. Zaráža ma, že sa nik nebojí o prácu a nemajú pocit, že sú zbytoční.
- Želám si prázdnotou zívajúce knižnice, tak, aby si to kompetentní všimli. Ľudia bez vzťahu k práci by tam nemali mať šancu... Potom by precitli? Neviem, ale pochybujem.

Na okraj novín som si stihla z rozhovoru poznačiť len túto časť. Je vo verzii, ktorú znesie papier, ale študenti si slová nevyberali. Neviem, či v debate pokračovali, keď som vystúpila. Spočiatku som váhala, či mám tento postreh napísať. Nakoniec som sa rozhodla, že týchto pár riadkov možno prispeje k tomu, aby sa niektorí zamysleli nad tým, ako ich vidia, pozorujú a vnímajú tí z opačnej strany pultu.

PhDr. Ľudmila Čelková, Ústredná knižnica SAV Bratislava
Bulletin SAK, roč. 18, 2010, č. 3, s. 22

O s o b n o s t i

V roku 2011 si pripomenieme 10. výročie úmrtia a 75. výročie narodenia významného slovenského prozaika, dramaturga, redaktora Vincenta Šikulu. Narodil sa 19. októbra 1936 v Dubovej pri Modre. Zomrel náhle 16. júna 2001 v Modre.

Vincent Šikula

Ani sa mi nechce veriť, že už je to desať rokov, čo sa môj otec, tato, tatuško, Vinco Šikula pobral z tohto sveta.

Narodil sa v Dubovej pri Modre 19. októbra a tento rok by mal sedemdesiatpäť rokov. Do literatúry vstúpil začiatkom šesťdesiatych rokov spolu s Rudolfom Slobodom, Jánom Johanidesom, Petrom Jarošom a inými... Aké je zvláštne, že vtedy ich spôsob písania bol označovaný za čosi nové, iné, podobne ako to vtedy v poézii vybalila tzv. Trnavská skupina. A dnes, keď sa ma pýtajú na otca, spomínajú ho ako jedného z posledných „klasikov slovenskej literatúry“. Šesťdesiate roky v literatúre na Slovensku, podobne ako vo svete, boli silné a plodné.

Otec však paradoxne vydal svoju prvú knižku *Možno si postavím Bungalow* v Čechách vo vydavateľstve *Naše vojsko*... Popri tom ako písal učil v modranskej Ľudovej škole umenia hru na lesný roh, ktorú vyštudoval na bratislavskom konzervatóriu.

Modra bola vtedy akýmsi centrom umeleckého života na Slovensku. Žili tu básnici Jozef Mihalkovič, prvý riaditeľ Múzea Ľudovíta Štúra v Modre, Ján Stacho, lekár v toľ susedných Šenkviaciach, otec sa však stretával nielen s literátmi, u akademického maliara sa stretávali modranskí keramikári, Ignác Bizmayer, Marián Polonský, maliari Michal Studený, Štefan Cpin, Viktor Kubal, Ľudovít Kellenberger, z Bratislavy sem hocikedy zašli Rudolf Sloboda, či Ilja Zeljenka... Toto tvorivé modranské podhubie aj krásny dom uprostred vinohradov navrhnutý architektom Dušanom Jurkovičom určite zohrali významnú úlohu v otcovom živote.

Neskôr sa zoznámil s novinárom Mírom Jaslovským, spisovateľom Vladom Bednárom, ktorý bol jeden čas akoby členom našej rodiny, a naozajstným členom tejto rodiny sa stal akademický maliar Ľudovít Hološka, ktorý je okrem iného aj akýmsi dvorným ilustrátorom otcových kníh, podobne ako tie detské ilustroval Štefan Cpin.

Otec mal od začiatku okrem literatúry rád hudbu. Obyčajne ho spájajú s dychovkou, no rád mal najmä vážnu hudbu a po celý život rád zašiel na koncert. Hudobný skladateľ Ilja Zeljenka o ňom vravieval, že na Slovensku možno ani nie je taký vnímavý človek, čo sa týka hudby, ako môj otec.

Vďaka priateľstvu s režisérom Elom Havettom sa stal scenáristom jeho filmu *Ľalie poľné*, v ktorom si zahral aj epizódnu postavu mnicha, spolupracoval aj na druhom Havettovom filme *Slávnosť* v botanickej záhrade, kde si tiež zahral.

Nebudem vymenovávať zoznam, ani počet kníh, ktoré otec napísal. Často vravieval, že spisovateľ akoby celý život písal iba jednu jedinou knihu a tú nemôže napísať o nikom inom, iba o sebe. Môj otec však vo svojich knižkách zachytil vidiecke prostredie, životy a reč obyčajných ľudí z malokarpatského kraja, ľudí, ktorých dennodenne stretával, vinohradníkov, často žartoval, že by tu, v Modre či okolí mohol byť zakreslený aj do mapy.

Ja si myslím, že aj je. Navždy zapísaný do dejín slovenskej literatúry, do neviditeľnej mapy tohto kraja, a napokon aj do spomienok tých, čo ho poznali osobne, stretli sa s ním a mali ho možnosť počúvať ako vynikajúceho rozprávača.

Veronika Šikulová, Malokarpatská knižnica v Pezinku

Kultúrny kalendár na rok 2011

1. 1. 1936	75. výročie narodenia	Ján Stacho, slovenský básnik
4. 1. 2011	65. výročie narodenia	Dušan Dušek, slovenský spisovateľ
5. 1. 1921	90. výročie narodenia	Fridrich Dürrenmatt, švajčiarsky prozaik
5. 1. 1931	80. výročie narodenia	Edgar Lawrence Doctorow, americký spisovateľ
6. 1. 1981	30. výročie smrti	Archibald Joseph Cronin, škótsky prozaik
10. 1. 1951	60. výročie smrti	Sinclair Lewis, americký prozaik, nositeľ N. ceny
10. 1. 1961	50. výročie smrti	Samuel Dashiell Hammett, americký spisovateľ
12. 1. 1876	135. výročie narodenia	Jack London, americký prozaik
12. 1. 1856	155. výročie smrti	Ľudovít Štúr, politik, iniciátor uzákonenia spis. slovenčiny, básnik, jazykovedec, filozof
12. 1. 1976	35. výročie smrti	Agatha Christieová, anglická prozaička
14. 1. 1921	90. výročie narodenia	Julo Zborovjan, slovenský básnik
23. 1. 1876	135. výročie smrti	Jonáš Záborský, slovenský spisovateľ
27. 1. 1991	20. výročie smrti	Miroslav Válek, slovenský básnik
2. 2. 1921	90. výročie smrti	Jozef Mistrík, slovenský jazykovedec
11. 2. 1941	70. výročie narodenia	Vlado Bednár, slovenský prozaik
12. 2. 1866	145. výročie smrti	Ladislav Nádaši – Jége, prozaik, dramatik, lekár
14. februára		Deň sv. Valentína – Deň zaľúbených
15. 2. 1861	150. výročie smrti	Samuel Štúr, ev. kňaz, učiteľ, prekladateľ
13. 2. 1896	115. výročie narodenia	Jozef Cíger – Hronský, spisovateľ, správca MS
2. 3. 1951	60. výročie smrti	Ľudmila Podjavorinská, slovenská spisovateľka
6. 3. 1911	100. výročie narodenia	Ján Bodenek, slovenský prozaik
7. 3. 1811	200. výročie smrti	Juraj Fándly, spisovateľ, katolícky kňaz
7. 3. 1976	35. výročie smrti	Jozef Nižnánsky, slovenský prozaik, básnik
10. 3. 1796	215. výročie narodenia	Matej Hrebenda, básnik, národný buditeľ
12. 3. 1921	90. výročie smrti	Dušan Makovický, slov. spisov., Tolstého lekár
14. 3. 1951	60. výročie narodenia	Gabriela Rothmayerová, slovenská spisovateľka
21. marca		Svetový deň poézie (UNESCO)
25. 3. 1936	175. výročie narodenia	Jozef Ľudovít Holuby, ev. kňaz, botanik, etnograf

27. 3. 1921	90. výročie narodenia	Rudo Moric, slovenský spisovateľ
28. 3. 1941	70. výročie smrti	Virgínia Wolfová, anglická spisovateľka
30. 3. 1926	85. výročie narodenia	Vojtech Mihálik, slovenský básnik
2. 4. 1941	70. výročie narodenia	Ladislav Ballek, slovenský prozaik
3. 4. 1991	20. výročie smrti	Graham Greene, anglický prozaik
7. 4. 1986	25. výročie smrti	Rudolf Dilong, františkán, básnik, prekladateľ
15. 4. 1941	70. výročie narodenia	Daniela Příhodová, slovenská prozaička
16. 4. 1926	85. výročie narodenia	Fedor Cádra, básnik a spisovateľ
22. apríla		Deň zeme
23. apríla		Svetový deň knihy a autorského práva
26. 4. 1926	85. výročie narodenia	Karol Kállay, slovenský fotograf
28. 4. 1881	130. výročie smrti	Ján Botto, štúrovský básnik, zememerač
1. mája		Sviatok práce
8. mája		Deň víťazstva
12. 5. 1931	80. výročie narodenia	Viera Handzová, slovenská spisovateľka
16. 5. 1951	60. výročie smrti	Dobroslav Chrobák, prozaik, lit. kritik, publicista
18. 5. 1981	30. výročie smrti	Wiliam Saoryan, americký spisovateľ
23. 5. 1876	135. výročie smrti	Janko Kráľ, romantický básnik, tvorca balád
24. 5. 1991	130. výročie narodenia	Mikuláš Schneider – Trnavský, hudob. skladateľ
3. 6. 1926	85. výročie narodenia	Alen Ginsberg, americký básnik
3. 6. 1826	185. výročie narodenia	Viliam Pauliny – Tóth, spisovateľ, redaktor
8. 6. 1876	135. výročie narodenia	George Sandová, francúzska prozaička
14. 6. 1941	70. výročie narodenia	Pavol Hruz, slovenský spisovateľ
16. 6. 2001	10. výr. smrti/75. výr. nar.	Vincent Šikula, prozaik, dramaturg, redaktor
19. 6. 1926	85. výročie narodenia	Jozef Nesvadba, český spisovateľ
21. 6. 1621	390. výr. smrti/445. výr. nar.	Ján Jessenius – Jesenský, lekár, univerzit. prof.
26. 6. 1961	150. výročie smrti	Pavol Jozef Šafárik, slavista, historik, básnik
27. 6. 1941	70. výročie narodenia	Pavol Viliakovský, slovenský spisovateľ
28. 6. 1971	40. výročie smrti	Martin Benka, slov. maliar, rodák z Kostolišťa
2. 7. 1961	50. výročie smrti	Ernest Hemingway, americký prozaik
12. 7. 1876	135. výročie narodenia	Ivan Krasko, básnik, prekladateľ, chemik
16. 7. 1956	55. výročie narodenia	Václav Šúplata, slovenský a spisovateľ
19. 7. 1936	75. výročie narodenia	Blanka Poliaková, prozaička a poetka
23. 7. 1921	90. výročie narodenia	Rudo Moric, spisovateľ pre deti, publicista, učiteľ
26. 7. 2006	5. výročie smrti	Vojtech Zamarovský, spis. literatúry faktu, prekl.
30. 7. 1941	70. výročie narodenia	Ondrej Sliacky, slovenský spisovateľ
1. 8. 1921	90. výročie narodenia	Miro Procházka, spisovateľ
1. 8. 1951	60. výročie narodenia	Milka Zimková, slovenská spisovateľka
17. 8. 1916	95. výročie smrti	Svetozár Hurban Vajanský, spisovateľ, politik
20. 8. 1941	70. výročie narodenia	Július Satinský, slovenský spisovateľ
31. 8. 1941	70. výročie smrti	Marina Cvetajevová, ruská poetka
31. 8. 1921	90. výročie narodenia	Ivan Teren, slovenský básnik
1. 9. 1951	60. výročie narodenia	Ondrej Čiliak, slovenský básnik
1. 9. 1936	75. výročie narodenia	Jozef Kot, slovenský spisovateľ
2. 9. 1896	115. výročie narodenia	Štefan Polkoráb, maliar, portrétista, rodák z PK
2. 9. 1971	40. výročie smrti	Štefan Cpin, ilustrátor, rodák z Modry
4. 9. 1976	35. výročie smrti	Ladislav Novomeský, básnik, pedagóg, politik
14. 9. 1851	160. výročie smrti	James Fenimore Cooper, americký prozaik
22. 9. 1811	200. výročie narodenia	Michal Miloslav Hodža, básnik, jazykovedec
25. 9. 1941	70. výročie narodenia	Štefan Prokop, slovenský sochár pôsobiaci v PK

26. 9. 1931	80. výročie narodenia	Marína Čeretková-Galová, slov. spisovateľka
3. 10. 1976	35. výročie smrti	Juraj Váh, slovenský prozaik
9. 10. 1936	75. výročie narodenia	Ľubomír Feldek, slovenský, spisovateľ, básnik
13. 10. 1926	85. výročie narodenia	Ján Labáth, slovenský básnik žijúci v Srbsku
15. 10. 1926	85. výročie narodenia	Ed McBain, americký spisovateľ
19. 10. 1901	110. výročie narodenia	Ľudo Ondrejov, slovenský spisovateľ
19. 10. 1901	110. výročie narodenia	Ľudo Ondrejov, básnik, prozaik, prekladateľ
19. 10. 1936	75. výročie narodenia	Vincent Šikula, prozaik, básnik, dramaturg
20. 10. 1931	80. výročie narodenia	Hana Hegerová, speváčka, šansonierka
25. 10. 1996	15. výročie smrti	Vladimír Mináč, prozaik, esejista, redaktor
2. 11. 1876	135. výročie narodenia	Karol Rapoš, slovenský pedagóg, historik, rodák z Modry
8. 11. 1921	90. výročie smrti	Pavol Országh Hviezdoslav, básnik, prekladateľ
16. 11. 1806	205. výročie narodenia	Karol Kuzmány, ev. kňaz, pedagóg, prekladateľ
17. november		Medzinárodný deň študentstva
23. 11. 1921	90. výročie narodenia	Ľubomír Kellenberger, maliar a ilustrátor
27. 11. 1921	90. výročie narodenia	Alexander Dubček, slovenský politik
27. 11. 1921	60. výročie smrti	Božena Slančíková Timrava, slov. spisovateľka
1. 12. 1941	70. výročie narodenia	Mariana Grznárová, slovenská spisovateľka
1. 12. 1836	175. výročie smrti	Jozef Ignác Bajza, kat. kňaz, básnik, spisovateľ
5. 12. 1901	110. výročie narodenia	Walt Disney, americký tvorca kreslených filmov
15. 12. 1931	80. výročie narodenia	Ladislav Švihran, slovenský spisovateľ
15. 12. 1966	45. výročie smrti	Walt Disney, americký tvorca kreslených filmov
22. 12. 1901	110. výročie narodenia	Gejza Vámoš, slovenský spisovateľ
23. 12. 1936	75. výročie narodenia	Viktor Krupa, slovenský spisovateľ
29. 12. 1926	85. výročie smrti	Rainer Mária Rilke, rakúsky básnik a prozaik

Pracovné a životné jubileá v roku 2011

Srdečne blahoželáme všetkým pracovníčkam knižníc, ktoré sa v tomto roku dožili okrúhlych pracovných a životných jubileí. Prajeme veľa pracovných a osobných úspechov a pevné zdravie.

Životné jubileá

Bacigálová Alena - Kaplna; PhDr. Katarína Benciová - Pezinok; Cisarová Lenka - Senec; Csorgeyová Berta - Hamuliakovo; Feriančeková Oľga - Miloslavov - Alžbetin Dvor; Janissová Zuzana - Kuchyňa; Javorková Oľga - Rovinka; Koišová Marta - Kráľová pri Senci; Ing. Kóňová Janka - Pezinok; Lieskovská Anna - Senec; Madejová Zdena - Vysoká pri Morave; Mrázová Jozefína - Malé Leváre; Šafrová Viera - Pezinok; Vrauková Marta - Hrubá Borša; Žáčiková Alžbera - Nová Dedinka;

Pracovné jubileá

Grebečiová Andrea - Bernolákovo; Féderová Michaela - Pezinok; Follrichová Marta - Pezinok; Lenčová Renáta - Suchohrad; Madejová Zdena - Vysoká pri Morave, Pesselová Mária - Pezinok; Mgr. Pomichal Mária - Reča; Mgr. Štefeková Emília - Láb; Tomkovičová Beáta - Stupava; Žáčiková Alžbeta - Nová Dedinka;

OČK(o) – okresný časopis knihovníkov o činnosti knižníc okresov Pezinok , Malacky a Senec
Vydáva: Malokarpatská knižnica v Pezinku
Ročník: 16
Číslo: 1
Rok: 2010
Vydáva: Malokarpatská knižnica v Pezinku
Zostavovateľ: PhDr. Katarína Benciová
Zodpovedný redaktor: Mgr. Anna Gašparovičová
Edícia: Metodika
Náklad: 75 ks

Nepredajné – pre vnútornú potrebu knižníc okresov Pezinok, Malacky a Senec